

орта құруға мүмкіндік береді және ұсынылған модель саясаткерлер мен мүдделі тараптар үшін шағын бизнесті дамытуды қолдау бойынша нұсқаулық бола алады.

Пайдаланылған дереккөздердің тізімі:

1. Куликова Л.П., Полонцева ф. п. нарық жағдайында кәсіпкерлікті реттеу және қолдау// ғылым мен техникаға қол жеткізу.2015.-№5

2. Нарықтық экономикалық жүйелердің трансформациясы.- М.: «Академкнига» акц, 2019.

3. Аймақтық экономикалық интеграцияны қалыптастырудың теориялық тәсілдері. Калиева С.А. Хабаршы. «Экономикалық» сериясы-Алматы: ҚазҰПУ.Абай-2018.-№3(25).-с.3-10

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ІНЖІНІРІНГ В СИСТЕМІ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

*Кащена Н.Б., д-р екон. наук, професор
Янчева Л.М., канд. екон. наук, професор
Державний біотехнологічний університет, м. Харків*

У новітніх умовах ведення бізнесу через посилення інформаційних впливів ефективність підприємницької діяльності все більше залежить від якості даних, що залучаються для прийняття управлінських рішень. Трансформація існуючих і розвиток цифрових бізнес-моделей збільшують обсяг інформаційних потоків і обумовлюють підвищення вимог до оперативності формування, достатності, якості фіксації і аналітичної обробки даних бухгалтерської інформаційної системи, їх подальшого використання в аналізі й управлінні. Дедалі більш актуальним стає створення якісно нового формату системи обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством, здатної забезпечити пошук можливостей її підвищення і задовольнити інфо-

рмацийні запити менеджменту всіх рівнів на всіх етапах процесу розробки, прийняття і контролю виконання управлінських рішень.

Концепт формування системи обліково-аналітичного забезпечення передбачає моделювання єдиного інформаційного простору управління підприємством, орієнтованого на максимальне задоволення інформаційних запитів користувачів. При цьому всі елементи системи перебувають у взаємозв'язку і взаємодії, а її ефективність визначається інноваційною технологією процесу формування обліково-аналітичної інформації із застосуванням новітніх інформаційних технологій і відповідного методичного інструментарію.

Дієвим інструментом реалізації можливості формування інформаційних масивів обліково-аналітичних даних релевантного характеру і забезпечення ефективності системи обліково-аналітичного забезпечення є застосування сучасних технологій моделювання процесу їх отримання, зокрема бухгалтерського інжинірингу [1]. Його основу складає поглиблена деталізація інформації про фінансово-ресурсний потенціал підприємства та його використання з метою підвищення економічної ефективності у функціональних розрізах, зокрема трудові, нематеріальні, матеріальні і фінансові ресурси (власні і запозичені) на рівні основних бізнес-процесів у комерційній, фінансовій, кадровій, інноваційній, інвестиційній, ринковій, управлінській, соціальній та екологічній сферах.

Бухгалтерський інжиніринг, як новітня технологія формування інформації, дозволяє удосконалити обліково-аналітичні процеси та виходячи з інформаційних запитів управлінського персоналу розробити контент обліково-звітних та аналітичних даних для обґрунтування, розробки, реалізації і контролю виконання прийнятих оперативних, тактичних і стратегічних управлінських рішень.

Інструментальний профіль бухгалтерського інжинірингу як визначальної складової побудови системи обліко-

во-аналітичного забезпечення управління підприємством, орієнтованої на ефективне функціонування та сталий розвиток, представлений у табл. 1.

Таблиця 1

Інструментальний профіль бухгалтерського інжинірингу

Елементи	Характеристика
Інструменти бухгалтерського інжинірингу	Фінансові баланси, похідні фінансові звіти, реінжиніринг бізнес-процесів, інтерактивні методи фінансових розрахунків, збалансована оцінна відомість, оцінна відомість інтелектуального капіталу, оцінна відомість чистих пасивів, капіталу, нульові баланси
Технології облікових інжинірингових процедур	Початковий оператор, коригувальні операції, скоригований баланс, економічні операції, специфічні проміжні, альтернативні, гіпотетичні операції, гіпотетичний кінцевий оператор, контрольні операції
Обліково-аналітичне забезпечення інжинірингу	Агреговані проводки, структурований план рахунків, кваліметричні складові, засоби автоматизації обліково-аналітичних процесів, системи оцінювання, алгоритми, драйвери, обліково-контролюючі точки, облікові агрегати
Керовані об'єкти та процеси	Загальне управління, власність, система резервування, ризики, інновації, фінансові результати, реорганізація, фінансовий стан
Результати використання інструментів бухгалтерського інжинірингу	Узагальнюючі показники за функціональними напрямками економічної активності та різними видами вартості у відповідності до запитів замовників аналізу, управлінські альтернативні способи вирішення поточних проблем, інформаційне забезпечення прийняття рішення, контроль, автоматизація обліково-аналітичного забезпечення

Джерело: розроблено автором на основі [2]

Цінність обліково-аналітичної інформації для управління, що формується засобами бухгалтерського інжинірингу, детермінується такими якісними характеристиками, як: релевантність, зрозумілість, ефективність, своєчасність, надійність, достовірність, порівнянність, повнота, корисність, дієвість, оптимальність, регулярність, доречність.

Релевантність інформації розглядається у синтаксичній, семантичній та прагматичній площині й реалізується через функції передбачуваності, властивості зворотного зв'язку і своєчасності [3]. Своєчасність визначається інерційністю обліково-аналітичної системи. Надійність досягається верифікацією даних, репрезентативною достовірністю й нейтральністю системи. Достовірність обліково-аналітичної інформації характеризується її точністю, прийнятною і достатньою для прийняття дієвого управлінського рішення. Порівнянність полягає в тому щоб забезпечити можливість порівняння з інформацією інших підприємств й періодам, що передують звітному тощо. Повнота інформації забезпечується такими властивостями обліково-аналітичної системи як: емерджентність, неаддитивність, синергічність, розмірність, інерційність. Дієвість, оптимальність і регулярність обліково-аналітичної інформації визначаються розмірністю і раціональністю самої обліково-аналітичної системи.

Викладене доводить, що цінність інформації для прийняття управлінських рішень залежить від можливостей системи обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством генерувати інформаційні масиви обліково-аналітичних даних релевантного характеру із залученням інструментів бухгалтерського інжинірингу.

Перелік посилань:

1. Кашена Н. Б. Обліково-аналітичне забезпечення управління економічною активністю підприємств торгівлі: теорія, методологія, практика : монографія. Харків : Видавництво Іванченка І. С., 2021. 389 с.
2. Шумейко М. В. Концепція інструментів бухгалтерського інжиніринга. Terra Economicus. 2012. Т. 10. № 1-2. С. 72-77.
3. Соколов Я.В., Соколов В.Я. История бухгалтерского учета: учебник. М.: Финансы и статистика, 2006. 288 с.